

Burning the Quran and the International Responsibility of the Swedish State: A Case Study of Rasmus Paludan Action

Mohammad Nassirzadeh¹

Farideh Mohammad Alipour²

is ,nature wrongful a has it if ,arena international the in omission or act An of concept the While .state the of responsibility international the to subject bi- in more considered been has state the of responsibility international the of condition the ,nevertheless ;states between relations multilateral or lateral the that indicates law international on based state the to behavior attributing ,description wrongful a includes it if ,citizens towards state the of behavior of one ,this of view In .state the of responsibility international the creates also rela- the raised has Sweden in Quran the of burning the to related studies the article this ;expression of freedom to right the and issue this between tionship created has Sweden in Quran the of burning the how of question the examines this to response In ?government Swedish the of responsibility international the ,Sweden in Quran the of burning the that proposed been has it ,hypothesis violation a caused has ,action this prevent to country this of refusal the through created and conventions international on based obligation s'country this of the of findings The .government Swedish the for responsibility international provocative a considered is Quran the burning that given ,that indicate study Swed- the of refusal the as such cases ,law international in prohibited is and act these for permission granting ,Quran the of burning the prevent to police ish law criminal Swedish the in cases these criminalize to failure the and ,actions the of responsibility international the create that cases the among are system .government Swedish

Keywords: Burning the Quran, the State international responsibility, hate speech.

سال سوم، شماره
۲، پیاپی ۸، پاییز
و زمستان ۱۴۰۳،
آتش زدن قرآن
و مسئولیت
بین‌المللی سوئد:
مطالعه موردی اقدام
راسموس پالودان

1- Faculty member of the Culture, Diplomacy and Dialogue Research Group, Tehran
m.nasirzadeh2019@gmail.com

2- Assistant Professor, Department of International Relations. Faculty of Law and
Political Science. Kharazmi University. Tehran. Iran
fm.alipour@khu.ac.ir

آتش‌زدن قرآن و مسئولیت بین‌المللی دولت سوئد: مطالعه موردی اقدام راسموس پالودان

محمد نصیرزاده^{۱*}

فریده محمدعلی‌پور^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۱/۲۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۱/۲۵

چکیده

فعل و یا ترک فعل دولت‌ها در عرصه بین‌الملل اگر متصف به صفت متخلفانه باشد مستوجب مسئولیت بین‌المللی دولت است. درحالی که مفهوم مسئولیت بین‌المللی دولت بیشتر در روابط دو یا چندجانبه میان دولت‌ها مورد توجه قرار گرفته است؛ بااین وجود شرط انتصاب رفتار به‌دولت براساس حقوق بین‌الملل حکایت از آن دارد که رفتار دولت‌ها در قبال شهروندان نیز اگر مشتمل بر وصف متخلفانه ایجاد کننده مسئولیت بین‌المللی دولت است. با عنایت به این امر یکی از درحالی که در مطالعات مربوط به آتش‌زدن قرآن در سوئد رابطه میان این امر با حق آزادی بیان مطرح شده است؛ در این مقاله این سوال مورد مذاقه قرار گرفته است که چگونه آتش‌زدن قرآن در سوئد باعث ایجاد مسئولیت بین‌المللی دولت سوئد شده است؟ در پاسخ این فرضیه مطرح شده است که آتش‌زدن قرآن در سوئد از طریق امتناع این کشور در جلوگیری از این اقدام موجب نقض تعهد این کشور بر اساس کنوانسیون‌های بین‌المللی و ایجاد مسئولیت بین‌المللی برای دولت سوئد گردیده است. یافته‌های پژوهش حکایت از آن دارد که با توجه به قرار گرفتن آتش‌زدن قرآن در زمره اقدامات تحریک آمیز و ممنوعیت آن در حقوق بین‌الملل، مواردی همانند امتناع پلیس سوئد در جلوگیری از آتش‌زدن قرآن، اعطای مجوز به این اقدامات، عدم جرم‌انگاری این موارد در نظام حقوق کیفری دولت سوئد از جمله مواردی است که سبب ایجاد مسئولیت بین‌المللی دولت سوئد است.

کلیدواژه‌ها: آتش‌زدن قرآن، مسئولیت بین‌المللی دولت، سخنان نفرت پراکن.

سال سوم، شماره
۲، پیاپی ۸، پاییز
و زمستان ۱۴۰۳
آتش‌زدن قرآن
و مسئولیت
بین‌المللی سوئد:
مطالعه موردی اقدام
راسموس پالودان

۱- عضو هیئت علمی گروه پژوهشی فرهنگ دیپلماسی و گفت و گو، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
m.nasirzadeh2019@gmail.com

۲- استادیار گروه روابط بین‌الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.
fm.alipour@khu.ac.ir

مقدمه

رخدادهای قرآن‌سوزی، متن مقدس مسلمانان در کشور سوئد همواره به بحث حدود آزادی در جامعه دموکراتیک دامن زده است. چرا که از یک سو آزادی در اجتماعات انسانی همواره با محدودیت مواجهه بوده است و از سوی دیگر در جامعه‌ای دموکراتیک، مذهب در زمره مسائلی است که دامنه آزادی در تلاقی با آن تحدید می‌شود؛ این امر حداقل از منظر لیبرالیسم کلاسیک موضعی مشکل‌ساز است. چیرگی بر این نگرش دوگانه با طرح دوباره مسئله و بازپرسش از رخدادی که اتفاق افتاده است منظرگاهی نوین برای فهم مسئله و تلاش برای پاسخ به آن است.

برای بازپرسش مسئله، در برابر تعریف صورت مسئله در قالب تلاقی آزادی با مذهب، لازم است به موضوع از دریچه امر مقدس نگریسته شود. متیو ایوانز^۱ در مطالعات جامعه‌شناختی خود، امر مقدس را به صورت «مقدس جدا شده» تعریف کرده است (Evans, 2003) ویژگی مشترک «مقدس جدا شده» در مطالعات ایوانز، ارزش‌گذاری امر مقدس فراتر از نگرش فایده‌گرایانه و بر مبنای تنظیم ذهنی - عاطفی است. همچنین «مقدس جدا شده» باید در ارتباط با دیگر مقولاتی باشد که مقدس نیستند؛ مقولاتی که تصور می‌شود متعلق به همان طبقه هستند. یک سنگ مقدس نسبت به سنگ‌های غیر مقدس و یک کتاب مقدس نسبت به کتب غیر مقدس است که ماهیت قدسی پیدا می‌کند (Taves, 2013: 152-154). همچنان که هم برای مسلمانان و هم برای غیرمسلمانان، عموماً شناخته شده است که قرآن به‌عنوان کتاب مقدس با کتاب‌های دیگر متفاوت است؛ بنابراین باید به‌گونه‌ای متفاوت باید با آن برخورد کرد. هتک حرمت و آتش‌زدن قرآن که در سال‌های اخیر توسط افراد یا گروه‌های مخالف اسلام یا مسلمانان در سوئد انجام شده است با اعمال نادرستی که مسلمانان با آن مواجه بوده‌اند متفاوت است. مهم‌ترین وجه این تفاوت را باید در نیت‌مندی و غرض‌ورزی دانست.

سال سوم، شماره ۲، پیاپی ۸، پاییز و زمستان ۱۴۰۳، آتش‌زدن قرآن و مسئولیت بین‌المللی سوئد: مطالعه موردی اقدام راسموس بالودان

1- Matthew Evans

در تلاقی مفهوم نیت‌مندی و «مقدس‌جداشده» می‌توان گفت که افرادی همانند راسموس پالودان^۱ و سلوان میموکا^۲ که اقدام به آتش‌زدن قرآن در سوئد کرده‌اند؛ می‌دانند که برای مسلمانان قرآن به‌عنوان «مقدس جدا شده» مطرح است و در برابر آتش‌زدن قرآن، آزرده، غمگین یا عصبانی خواهند شد. در پرتو این امر باید در نظر داشت که آتش‌زدن قرآن در سوئد ارتباطی میان مرزهای فرهنگی و مذهبی بر اساس همدلی شناختی را تشکیل می‌دهد. بر اساس این همدلی شناختی، قرآن‌سوزی در کشور سوئد می‌تواند معنای آیینی بیابد. آیینی که در آن معانی ساخته و به مخاطبان منتقل می‌شود؛ انتقال معنایی که بر اساس برساخت خود و دیگری تکوین یافته است. مبتنی بر این برساخت؛ آتش‌زدن قرآن در سوئد راهی برای نابودی نمادین یک جامعه مذهبی و شکل خاصی از کنش نفرت‌بنیان است که آشکارا خواستار تبعید یا نابودی یک جامعه مذهبی است. همچنان که بیانیه فوریه ۲۰۲۳، جوامع یهودی اسکانداوناوی نیز تأکید کرده است که «تاریخ غم‌انگیز اروپایی ما به ما آموخته است که سوزاندن کتاب اغلب نشانه عادی‌شدن نفرت علیه گروهی در جامعه است» (Berlinske, 2023).

طرح مسئله آتش‌زدن قرآن در کشور سوئد نه بر بنیان دوگانگی حق مذهبی و آزادی بیان بلکه باید در قالب قرآن‌سوزی به‌عنوان کنش نمادین نفرت‌پراکنی علیه جامعه مذهبی مسلمانان و حدود مسئولیت دولت در قبال آن مطرح شود. نفرت‌پراکنی هر نوع ارتباط در گفتار، نوشتار یا رفتار است که با اشاره به شخص یا گروهی بر اساس هویت آنها و بر اساس مذهب، قومیت، ملیت، نژاد، رنگ، تبار، جنسیت یا سایر عوامل هویتی، از زبان تحقیرآمیز یا تبعیض‌آمیز استفاده کند (UN, 2020: 8). نگرستن به موضوع آتش‌زدن قرآن در سوئد از این منظر، مسئولیت دولت در جلوگیری از این رخداد را مطرح می‌کند. چراکه آتش‌زدن قرآن نفرت علیه یک گروه خاص بوده و می‌تواند منجر به تبعیض و حتی خشونت علیه اعضای آن گروه شود. این امر خود در نهایت می‌تواند فضای ترس و طردشدن را ایجاد کند (Langer, 2024). مسئولیت دولت سوئد در قبال آتش‌زدن قرآن در این کشور مبتنی بر مفهوم مسئولیت بین‌المللی در حقوق بین‌الملل است. این اصل که اثبات نقض تعهد بین‌المللی توسط یک دولت مستلزم مسئولیت بین‌المللی آن دولت است، هسته اصلی مفهوم مسئولیت بین‌المللی دولت و یکی از ارکان نظم حقوقی بین‌المللی معاصر تلقی می‌شود. بر این اساس، پژوهش حاضر درصدد پاسخ به این سؤال است که آتش‌زدن قرآن در سوئد چگونه موجب ایجاد مسئولیت بین‌المللی برای دولت سوئد گردیده است؟ در پاسخ این فرضیه مطرح شده است که آتش‌زدن قرآن در سوئد از طریق

1- Rasmus Paludan
2- Salwan Momika

امتناع این کشور در جلوگیری از این اقدام موجب نقض تعهد این کشور بر اساس کنوانسیون‌های بین‌المللی و ایجاد مسئولیت بین‌المللی برای دولت سوئد گردیده است.

۱- قواعد حقوقی حاکم بر اقدامات نفرت پراکن

در سطح داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی قواعد مختلفی در قالب کنوانسیون‌ها و قوانین گوناگون بر ممنوعیت سخنان نفرت پراکن تأکید دارند و در پرتو این قوانین کشورهای مختلف از جمله دولت سوئد مسئولیت دارد تا به مقابله با این اقدامات از جمله آتش‌زدن قرآن به‌عنوان مصداق بارز نفرت‌پراکنی بپردازد.

۱-۱- جرم نفرت پراکنی در قوانین داخلی دولت سوئد

معرفی قانون جرایم ناشی از نفرت در سوئد، مانند بسیاری از کشورهای دیگر، به امید تولید ابزاری مؤثر برای مقابله با افراط‌گرایی، حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر و به حاشیه رانده شده و حفاظت از ارزش‌های دموکراتیک است. ایراد سخنان مشوق عداوت و تنفر در ساختار حقوقی دولت سوئد پدیده جدیدی نیست (Mattsson, 2020). در دوران بین دو جنگ جهانی و طی جنگ جهانی دوم به این موضوع مکرراً پرداخته شد که آیا ایراد سخنان نفرت‌انگیز باید در سوئد ممنوع شود یا نه؟ در نهایت از طریق تغییر گفتمان آزادی بیان این نتیجه حاصل گردید که آزادی بیان نباید محدود شود (Sandén, 2020) پس از جنگ جهانی دوم، کشور سوئد به یکی از مراکز انکار هولوکاست تبدیل شد (Löow, 2004). این امر دور دیگری از بحث عمومی در مورد سخنان نفرت‌انگیز را برانگیخت.

سال سوم، شماره ۲، پیاپی ۸، پاییز و زمستان ۱۴۰۳، آتش‌زدن قرآن و مسئولیت بین‌المللی سوئد: مطالعه موردی اقدام راسموس بالودان

در سال ۱۹۴۸ در کشور سوئد قانون جزای جدیدی در مورد تحریک علیه گروه‌های قومی یا ملی به تصویب رسید. در قانون مذکور از سال ۱۹۴۸ چندین بار به دلیل گسترش رفتارهای نژادپرستانه تجدیدنظر شده است. این قانون سازمان‌های نژادپرست را منع نمی‌کند و فقط بیان نژادپرستی مانند سخنان نفرت پرور (Mattsson, 2020, 94) را محدود می‌کند. باوجود این قانون، سوئد ممنوعیت توهین به مقدسات را از قوانین جزایی خود در سال ۱۹۴۹ حذف کرد. این مقرر توهین به کلیسای سوئد یا یک جامعه مذهبی فعال دیگر در سوئد را با مجازات تا شش ماه حبس یا جریمه نقدی جرم‌انگاری کرده بود (MCHANGAMA, 2023).

طی دهه ۱۹۹۰، بحث‌های مختلفی در سوئد در مورد چگونگی تفسیر

قانون تحریک علیه یک گروه قومی یا ملی وجود داشت. در این دوره، سوئد با فعالیت‌های فزاینده راست‌افراطی و برتری‌طلبان سفیدپوست مواجه بود. این امر مقامات مجری قانون را به چالش کشید و در مورد نحوه اجرای قانون یادشده در مواجهه با تجمع‌هایی که آشکار نمادهای نئونازی‌ها داشتند بلامتکلیفی ایجاد کرد (Brå, 2001). این دوره در ژوئن ۱۹۹۶ یعنی زمانی که دادگاه عالی سوئد یک نوجوان را به‌علت ادای احترام به سبک هیتلری و نژادپرستی افراطی براساس قانون یاد شده مجرم تشخیص داد به پایان رسید (Mattsson & Larsson, 2024). این حکم از آن زمان به عنوان سابقه‌ای برای موقعیت‌های مرتبط با برتری‌طلبی سفیدپوست عمل کرده است.

از دهه ۱۹۹۰ در کشور سوئد بحث‌های شدیدی در مورد چگونگی کاربست قانون یادشده وجود داشته است اما این بحث‌ها معطوف به عقاید ضدمسلمانان یا اسلام‌هراسی در سپهر حقوقی سوئد نبوده است. چنین نظراتی همواره در کشور سوئد رایج بوده است (Larsson & Stjernholm, 2016: 155-166; Weibull & Willander, 2022; Olseryd et al. 2021). استثناهای مهم در این زمینه مسائلی همانند انتشار کتاب آیات شیطنی توسط سلمان رشدی، و یا کاریکاتور پیامبر اسلام انتشار در سال ۲۰۰۵ بوده است که بعداً در چندین روزنامه سوئدی بازنشر شد (Högfeldt, at et, 2008).

قانون اساسی سوئد مقرر می‌دارد که آزادی تجمع و حق تظاهرات ممکن است فقط به دلایل نظم و امنیت در تجمع/تظاهرات یا به دلیل ترافیک محدود شود، در غیر این صورت، این حقوق تنها با استناد به امنیت ملی یا برای جلوگیری از شیوع بیماری‌های همه‌گیر محدود می‌شود. بر مبنای این امر توهین به مقدسات در سوئد جرم نیست. سوزاندن متون مذهبی توسط بند آزادی بیان در قانون اساسی سوئد محافظت می‌شود. این امر در حالی است که در سال ۲۰۰۲، پارلمان سوئد قانون سخنان نفرت‌انگیز علیه یک گروه جمعیتی ممنوع است (Tahir, 2023). به طور خاص، فصل ۱۶، بخش ۸ قانون جزای کشور سوئد به این شرح است: هر کسی که در بیانیه یا پیامی که منتشر می‌شود، یک گروه قومی یا گروه دیگری از افراد را با اشاره به نژاد، رنگ پوست، منشأ ملی یا قومی، عقیده، گرایش جنسی یا هویت یا بیان جنسی تهدید یا ابراز تحقیر کند، ممکن است به جرم تحریک به حبس حداکثر تا دو سال محکوم شود. در صورت زیر سن قانونی بودن جرم به جزای نقدی تبدیل می‌شود. در صورت جدی بودن جرم، این امکان وجود دارد که شخص به حبس از شش ماه تا چهار سال محکوم شود (se.government, 2024). بر این اساس قوانین سوئد سخنان مشوق عداوت و تنفر بر اساس عواملی از جمله اعتقاد مذهبی را ممنوع می‌کند (Code Criminal Swedish The, 2025, 16 Chapter).

Section 8 به‌عنوان شرایط تشدیدکننده هنگام ارزیابی ارزش مجازات T توجه ویژه‌ای به انگیزه مجرم در توهین به شخص یا گروهی از جمعیت به دلایل نژاد، رنگ، منشأ ملی یا قومی، اعتقاد مذهبی، گرایش جنسی یا هویت یا شرایط مشابه دیگر می‌شود (Sewdish Crimminnal Code, Chapter 29, Section 2, p7). جرم نفرت در نظام حقوقی سوئد از جمله جرائمی است که دادستان باید بتواند ثابت کند که علاوه بر قصد ارتکاب جرم، مجرم هنگام ارتکاب جرم انگیزه نفرت نیز داشته است (Walters, 2022).

در نظام حقوقی سوئد در برخورد با قرآن‌سوزی و ارزیابی جدی بودن جرم، باید توجه ویژه‌ای به این موضوع داشت که آیا پیام حاوی محتوای تهدیدآمیز یا توهین‌آمیز است یا خیر و آیا این پیام برای تعداد زیادی از مردم به‌گونه‌ای توزیع شده است که احتمالاً نظر قابل توجهی را به خود جلب می‌کند. بر مبنای این امر سوزاندن قرآن، انجیل یا پرچم ملی به‌تنهایی طبق قوانین سوئد به منزله سخنان مشوق نفرت نیست، زیرا این عمل لزوماً حاوی بیانیه نفرت‌انگیز از فرد یا گروه خاصی از جمعیت نیست. در نظام حقوقی کشور سوئد سوزاندن قرآن می‌تواند صرفاً انتقاد از دین یا نوشته‌های آن باشد. انتقادی که در نظام حقوقی این کشور قانونی است. در کشور سوئد این تلقی در نظام حقوقی وجود دارد که کسی که قرآن را می‌سوزاند این عقیده را دارد که اسلام دین خوبی نیست، درست مثل وقتی که مردم انجیل را می‌سوزانند یا پرچم‌ها را برای انتقاد از کشوری آتش می‌زنند. این یک روش رایج برای نشان‌دادن انتقاد از چیزی است، اما لزوماً به معنای آن نوع پیام نفرت‌انگیز نیست که تحریک علیه یک گروه جمعیتی نیاز دارد. با این حال، اگر باهدف خاص تحریک مسلمانان خاص انجام شود، این اقدام می‌تواند غیرقانونی و سخنان نفرت‌انگیز باشد. بر این اساس دولت سوئد علناً رابطه سوزاندن قرآن و تحریک به خشونت یا تحقیر را رد کرده و آن را عملی قانونی اما نامناسب خوانده است.

۱-۲- جرم نفرت پراکنی در قواعد اتحادیه اروپا

مطالعه‌ای که در سال ۲۰۲۰ به سفارش کمیته آزادی‌های مدنی، عدالت و امور داخلی^۱ پارلمان اروپا انجام یافته است نشان می‌دهد که جرایم ناشی از نفرت تأثیر بسیار بیشتری در مقایسه با جرایم عادی بر قربانیان و جامعه به‌عنوان یک کل دارد. (BAYER, 2020). چراکه براساس ویژگی تغییرناپذیری که در هسته اصلی هویت قربانی است انجام می‌شود. سخنان مشوق تنفر با ارزش‌های مشترک اتحادیه اروپا ناسازگار است. امری که در مواد ۲ معاهده اتحادیه اروپا^۲ (Official Journal of the European Union, 2012a) و مواد

1- Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (LIBE)

2- Treaty on European Union (TEU)

۱۰ و ۱۹ معاهده عملکرد این اتحادیه^۱ و در منشور حقوق بنیادین^۲ ذکر شده است (Journal of the European Union, 2012b)

شورای اروپا در ۲۸ نوامبر ۲۰۰۸^۳ در مورد مبارزه با اشکال و عبارات خاصی از نژادپرستی و بیگانه‌هراسی از طریق قوانین کیفری؛ اقدامات مشوق عداوت و تنفر و جرایم ناشی از نفرت را که با اشاره به نژاد، رنگ، مذهب، تبار یا منشاء ملی یا قومی هستند، ممنوع می‌کند. براساس ماده یک این قانون هر کشور عضو باید اقدامات لازم را برای اطمینان از مجازات این اقدامات اتخاذ کند. ماده ۴ این قانون نیز بر آن است که در زمینه جرائم ناشی از نفرت؛ کشورهای عضو باید اقدامات لازم را انجام دهند تا اطمینان حاصل شود که انگیزه‌های نژادپرستانه و بیگانه‌هراسی به عنوان شرایط تشدیدکننده در این در نظر گرفته می‌شوند (Official Journal of the European Union, 2012a)

کنوانسیون اروپایی حقوق بشر^۴ با ممنوع کردن تبعیض بر اساس جنسیت، نژاد، رنگ، زبان، مذهب، عقاید سیاسی یا سایر عقاید، منشأ ملی یا اجتماعی، ارتباط با اقلیت ملی، دارایی، تولد یا وضعیت دیگر؛ سخنان ناشی از نفرت را ممنوع اعلام می‌کند. این کنوانسیون به‌صراحت سخنان مشوق عداوت و تنفر را تعریف نکرده است. بر این مبنای دادگاه حقوق بشر اروپا هنگام رسیدگی به پرونده‌های مربوط به تحریک به نفرت بیان از دو رویکردی استفاده می‌کند که در کنوانسیون اروپایی حقوق بشر پیش‌بینی شده است. نخست رویکرد حذف از حمایت مشمول کنوانسیون که در ماده ۱۷ (منع سوء استفاده از حقوق) پیش‌بینی شده است. دوم ایجاد محدودیت‌هایی برای حمایت، که در بند ۲ ماده ۱۰ کنوانسیون پیش‌بینی شده است. این رویکرد در جایی اتخاذ می‌شود که گفتار مورد بحث اگرچه سخنان نفرت‌انگیز است، اما برای تخریب ارزش‌های اساسی کنوانسیون مناسب نیست. (ECHR, 2023)

بر اساس این رویکرد در قضیه گاروی و فرانسه^۵، گارودی نویسنده کتاب اسطوره‌های بنیان‌گذار اسرائیل مدرن، به جرم افترا در ملاء عام به گروهی از افراد - جامعه یهودی - و تحریک نفرت نژادی محکوم شد. با طرح دعوی نویسنده در دادگاه اروپایی حقوق بشر، استدلال وی که حق آزادی بیان او نقض شده است غیرقابل قبول اعلام شد. دادگاه اروپایی حقوق بشر محتوای اظهارات نویسنده را یکی از جدی‌ترین اشکال افترای نژادی علیه یهودیان و تحریک به نفرت علیه آنها دانست. (European Court of Human Rights)

- 1- Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU)
- 2- EU Charter of Fundamental Rights
- 3- Council Framework Decision 2008/913/JHA
- 4- The European Convention on Human Rights
- 5- Garaudy v. France

سال سوم، شماره ۲، پیاپی ۸، پاییز و زمستان ۱۴۰۳، آتش زدن قرآن و مسئولیت بین‌المللی سوند: مطالعه موردی اقدام راسموس بالودان

2003) در پرونده مربوط به محکومیت یک کم‌دین^۱، دادگاه اروپایی حقوق بشر به دلیل توهین علنی به یک شخص یا گروهی از افراد به دلیل منشأ یا تعلق آنها به یک جامعه قومی یا مذهبی دریافت که وی تصویری تحقیرآمیز از قربانیان یهودی ارائه کرده و در نتیجه نمایش نفرت انجام شده است. (ECHR, 2015) در پرونده نوروود علیه بریتانیا^۲، فردی در پنجره خانه خود پوستری را با «عبارت اسلام از بریتانیا خارج شود - از مردم بریتانیا محافظت کنید» به نمایش گذاشته و در نتیجه به دلیل تشدید خصومت با یک گروه مذهبی محکوم شده بود. در رسیدگی به این پرونده دادگاه اروپایی حقوق بشر دریافت که این اقدام در زمره اعمال نفرت‌انگیز قرار داشته و با ارزش‌های اعلام شده توسط کنوانسیون اروپایی حقوق بشر، به‌ویژه مدارا، صلح اجتماعی و عدم تبعیض ناسازگار است. (ECHR, 2004) در پرونده مربوط به محکومیت رهبر و سخنگوی سازمان شریعه ۴ بلژیک^۳ نیز دادگاه اروپایی حقوق بشر اعلام کرد که وی از پیروان خود خواسته است که بر غیرمسلمانان غلبه کنند و با آنها مبارزه کنند. این مسئله با ارزش‌های مدارا، صلح اجتماعی و عدم تبعیض به‌عنوان زیربنای کنوانسیون اروپایی حقوق بشر ناسازگار است. هر دولت متعهد حق دارد با جنبش‌های سیاسی مبتنی بر بنیادگرایی مذهبی مخالفت کند. (ECHR, 2017a) در پرونده ایوانف علیه روسیه^۴، سردبیر یک روزنامه، به اتهام تحریک عمومی به نفرت قومی، نژادی و مذهبی محکوم شد. دادگاه اروپایی حقوق بشر در تأیید رای اعلام کرد اقدام سردبیر با ارزش‌های اساسی کنوانسیون اروپایی حقوق بشر، به‌ویژه مدارا، صلح اجتماعی و عدم تبعیض در تضاد است (ECHR, 2007). دادگاه اروپایی حقوق بشر در سنجش اقدامات انجام شده، مرتبط‌ترین عامل را محتوای ایده‌ها و اطلاعات بیان شده در نظر می‌گیرد و بر آن است که اعمالی که خشونت، نفرت یا عدم تحمل را ترویج می‌کند، نمی‌تواند از حمایت کنوانسیون اروپایی حقوق بشر برخوردار باشد. (ECHR, 2016, para 62., ECHR, 2017b, para 100., ECHR, 2019., para 47). آرای دادگاه اروپایی حقوق بشر همچنین مفهوم اقدامات مشوق نفرت را گسترش داده است. بر اساس آرای این دیوان این اقدامات شامل تحریک به تبعیض به‌عنوان شکلی از عدم مدارا است. (ECHR, 2020a)؛ توهین؛ تمسخر و تهمت نیز در زمره این اقدامات قرار دارند. (ECHR, 2010, 2012, 2013, 2020b)

1- M'Bala v. France
2- Norwood v. The United Kingdom
3- Sharia4 Belgium
4- Pavel Ivano against Russia

۱-۳- رابطه آزادی بیان و حقوق مذهبی در اسناد بین‌المللی

بند ۲ ماده ۲۰ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی مقرر می‌دارد که هرگونه دعوت (ترغیب) به کینه (تنفر) ملی، نژادی یا مذهبی که محرک تبعیض یا مخاصمه و یا اعمال زور باشد به موجب قانون ممنوع است (میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی، ۱۳۵۴: ماده ۲۰ بند ۲). بند ۲ ماده ۲۰ به عنوان یک قاعده بین‌المللی برای منع تحریک تنظیم شده است. دولت‌های عضو این کنوانسیون باید هرگونه حمایت از نفرت ملی، نژادی یا مذهبی را که تحریک به تبعیض، خصومت یا خشونت باشد، ممنوع کنند (Temperman, 2016: CH4). ماده ۲۰ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی بر مفهوم قصد دلالت دارد. در این راستا اعمال این ماده مستلزم فعال شدن رابطه مثلثی بین مفعول و موضوع کنش و همچنین مخاطب است بدین صورت که خطر قریب الوقوع تبعیض، خصومت یا خشونت علیه افراد متعلق به آن گروه‌ها ایجاد گردد. این ماده همچنین محتوا و شکل را در بردارد. محتوای یک کنش از عناصر مهم تحریک است.

کنوانسیون بین‌المللی رفع هرگونه تبعیض نژادی تبعیض نژادی نیز گفتار و کنش تبعیض‌آمیز را ممنوع کرده است. بر اساس ماده ۴ این کنوانسیون دولت‌ها باید الف) نشر هر نوع افکار مبتنی بر تفوق یا نفرت نژادی و تحریک و تبعیض نژادی و همچنین اعمال زور یا تحریک به زور علیه هر نژاد و یا هر گروه که از حیث رنگ و قومیت متفاوت باشند و نیز بذل هر نوع مساعدت منجمله کمک مالی به فعالیت‌های تبعیضی نژادی را قانوناً از جرائم قابل مجازات اعلام نماید (کنوانسیون بین‌المللی رفع هرگونه تبعیض نژادی، ۱۳۴۷: ماده ۴). قواعد بین‌المللی به جای ممنوعیت سخنان نفرت‌انگیز، تحریک به تبعیض، خصومت و خشونت را ممنوع می‌کنند. سخنان تنفر‌آمیز که به آستانه تحریک نمی‌رسند چیزی نیست که قواعد بین‌المللی کشورها را ملزم به ممنوعیت آن کند. تاکید بر آن است که این اعمال و سخنان نیز حتی زمانی که ممنوع نیستند، مضر هستند (nu, 2019). تجزیه و تحلیل محتوا ممکن است شامل میزان تحریک و مستقیم بودن کنش و همچنین شکل و ماهیت استدلال‌های ارائه شده در کنش باشد. (ohchr, 2022)

در واکنش به روند نگران‌کننده افزایش سخنان و اعمال نفرت پراکن در سراسر جهان، آنتونیو گوترش^۱، دبیرکل سازمان ملل، استراتژی و برنامه اقدام سازمان ملل متحد در مورد سخنان مشوق تنفر را در ۱۸ ژوئن ۲۰۱۹ ارائه کرد. بر این اساس، سخنان مشوق تنفر ظرفیت تحریک به خشونت و تضعیف وحدت اجتماعی را دارند؛ مقابله با سخنان نفرت‌انگیز از جمله مسئولیت‌های دولت است. (un org, 2023) این دستورالعمل سخنان و اقدامات مشوق عداوت و

1- António Guterres

تنفر را در سه سطح طبقه‌بندی می‌کند: سطح بالا، سطح متوسط، و سطح پایین هرم. این دسته‌بندی در تلاقی با آزمون رباط ۱(A.dd.4/22/17/A/HRC) بر آن است که سخنان و اقدامات مشوق عداوت و تنفر ممکن است مستلزم مجازات کیفری باشد، یا در شمول مجازات قانون مدنی قرار بگیرند. در نهایت این سخنان ممکن است با عنایت به مواردی همانند قصد و نیت مشمول مجازات قانونی نباشند؛ اما مضر باشند.

۲- قرآن سوزی به‌عنوان کنش نفرت‌پراکنانه

دادگاه اروپایی حقوق بشر در تطبیق اقدامات انجام شده با معیار نفرت‌پراکنی، مرتبط‌ترین عامل را محتوای ایده‌ها و اطلاعات بیان شده در نظر می‌گیرد. طرح اقدام رباط ۲ نیز که از زمان تصویب در سال ۲۰۱۲، به صراحت در اسناد شورای حقوق بشر و گزارش گزارشگران ویژه این نهاد بارها مورد استناد قرار گرفته است؛ شش معیار موقعیت اجتماعی و سیاسی، هویت عامل، قصد عامل، محتوا و شکل بیان، میزان بیان و احتمال قریب‌الوقوع بودن خشونت، تبعیض یا خصومت به‌عنوان پیامد مستقیم اقدام را در جهت انطباق رفتار یا گفتار خاص با مفهوم نفرت‌پراکنی ارائه داده است (A/HRC/22/17/Add.4).

در حالی که فعالان ضد اسلام اروپایی و آمریکایی در طول دهه ۲۰۰۰ به‌طور کلامی و فیزیکی به قرآن و سایر نمادهای مسلمانان حمله می‌کردند (Es van, 2020) راسموس پالودان ۳، سیاستمدار و وکیل دانمارکی و حزب او اولین مدل گسترده هتک حرمت عمومی قرآن را از طریق طیف وسیعی از اقدامات در سال ۲۰۱۹ ارائه کردند. تاکتیک او شامل راهپیمایی‌های از پیش اعلام‌شده است که در آن چند فعال سخنرانی‌های تحقیرآمیز درباره اسلام ارائه می‌کنند. تظاهراتی که برگزار می‌کنند اغلب در نزدیکی مساجد یا در محله‌هایی با جمعیت قابل توجه مهاجر است. آنها اغلب از این رویداد فیلم می‌گیرند و این امر تشدید توجه رسانه‌ها را برمی‌انگیزد (Beauduin, 2023; Switzer & Bangstad, 2023).

از سال ۲۰۲۰ پالودان ۴ در موارد متعدد اقدام به آتش‌زدن قرآن کرده است. پالودان و استرام کورس ۵ به‌عنوان حزبی که به آن متعلق است در اکوسیستم راست افراطی دانمارکی و قالب ناسیونالیستی قرار دارد که در آن تهدیدهای نژادپرستانه علیه دولت - ملت مبتنی بر نژاد تعریف شده می‌تواند

- 1- Rabat Plan of Action
- 2- The Rabat Plan of Action
- 3- Rasmus Paludan
- 4- Rasmus Paludan
- 5- Stram Kurs

سال سوم، شماره ۲، پیاپی ۸، پاییز و زمستان ۱۴۰۳
آتش‌زدن قرآن
و مسئولیت
بین‌المللی سوئد:
مطالعه موردی اقدام
راسموس پالودان

از طریق خشونت از بین برود (Switzer & Beauduin, 2023, 1337) در فضای سیاسی راست افراطی پالودان در راستای مقابله با مهاجرین مسلمان کشورهایمانند سوئد قرآن‌سوزی را به یک استراتژی سیاسی پرکاربرد تبدیل کرده است (Bangstad & Linge, 2023: 942-941) از نظر حزب استرام کورس بهترین سناریو برای سوئد آن است که هیچ مسلمانی در آن وجود نداشته باشد (Andersen, 2019).

افزون بر موقعیت سیاسی و اجتماعی عامل دیگر هویت فرد است. در این زمینه باید گفت که پالودان یک وکیل با مدرک حقوق از دانشگاه کپنهاگ ۱ است که از سال ۲۰۱۴ به وکالت مشغول است. در سال ۲۰۱۷ پالودان وکیل مدافع جان سالوسن ۲ بود که پس از سوزاندن یک نسخه از قرآن در باغ خود در کریسمس سال ۲۰۱۵ و بازگذاری ویدیوی آن در صفحه فیس بوک متهم به توهین به مقدسات شده بود (Nielsen, 2017). دفاع پالودان به‌عنوان وکیل سه نفر از چهار مردی که در سال ۲۰۱۸ علیه پناهندگان اقدام کرده بودند بر اساس این استدلال بود که این امر یک اقدام ضروری بر اساس عدم اقدام پلیس برای محافظت از دانمارکی‌ها در برابر جنایات پناهجویان است (Paulsen, 2018). در بهار ۲۰۱۸ پالودان همچنین دفاع از مرد جوانی را برعهده گرفت که متهم به تهدید به مرگ دانش‌آموزان مسلمان در یک دبیرستان بود (Ritzau, 2018).

در اجتماع مسلمانان، قداست قرآن سبب شده است که قوانینی به طور سنتی بر نحوه مواجهه با این کتاب مقدس وجود داشته باشد. قوانینی همانند منع استفاده از قرآن به‌عنوان بالش، طهارت دست قبل از لمس قرآن و قرآن دادن آن در ردیف نخستین قفسه‌ها. در پرتو این امر باید در نظر داشت که هنگام بحث و تحلیل مباحث مربوط به هتک حرمت کتب مقدس، همان‌گونه که طرح رباط در نظر دارد قصد عامل و نیت اهمیت زیادی دارد. درحالی که بدیهی است که پالودان می‌خواهد مسلمانان را با هتک حرمت یا تخریب قرآن تحریک کند، مسلمانان با مشکل اشکال مختلف اعمال نادرست یا آلوده‌کننده در هنگام مواجهه با قرآن بیگانه نیستند. تفاوت عمده بین آنچه که می‌توان آن را مشکلات روزمره نامید و اعمالی که توسط افرادی همانند پالودان انجام می‌شود در مسئله قصد عامل یا هدف است. واضح است که هنگامی که پالودان نسخه‌ای از قرآن را در دست می‌گیرد، آشکارا به قصد پاره کردن، سوزاندن، آلوده کردن و... است (Svensson, 2017, 2017). در این زمینه باید در نظر داشت که سوزاندن قرآن همچنان که ذکر شد بر همدلی شناختی میان عامل، مخاطب و درک مشترک میان آنها مبتنی است (Lakof, 2002, 4). درک ناخودآگاهی که سبب شده است در فرایند آتش زدن قرآن

1- University of Copenhagen

2- John Salvesen

در سوئد با این کتاب مقدس همانند یک انسان رفتار شود و اعمالی صورت گیرد که باعث درد، آسیب جسمی یا مرگ آن می‌شود. این اعمال شامل سوزاندن، چاقو زدن، لگد زدن و غیره است. گروه دیگر مشتمل بر اعمالی است که ایجاد ناراحتی و درد روانی می‌کنند. این اعمال همان‌گونه که در فرایند آتش‌زدن قرآن در سوئد اتفاق افتاده است شامل تماس بین قرآن و چیزی است که ناپاک تلقی می‌شود همانند پیچیدن آن در بیکن. در نهایت باید به اعمالی اشاره کرده که بیشتر ماهیت استعاری دارند و هدفشان ایجاد تحقیر، تمسخر و توهین کلامی است. همچنان که در جریان آتش‌زدن قرآن به این کتاب مقدس اغلب با عبارات منفی یا تحریک‌آمیز حمله می‌شود (SVENSSON, 2017).

آشکار است که فراتر از کلمات، انسان‌ها از طریق نمادها نیز با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند. همچنان که یک هلال، ستاره و صلیب در قالب نمادهایی آئینی برای میلیون‌ها نفر به‌عنوان مخزن و تجسم تاریخ عظیم، سیستم ارزش‌های گسترده، تعلق جمعی و جوهر هویت و باورهای اصلی اهمیت فراوانی دارد. در پرتو این امر باید گفت که تخریب مظاهر درونی‌ترین باورهای جوامع مختلف می‌تواند تنش‌ها را تشدید کند. قرآن هسته ایمان بیش از یک میلیارد مسلمان است. اقداماتی همانند آتش‌زدن قرآن برای تحقیر و برانگیختن خشم مسلمانان انجام شده است. محتوا و شکل بیانی که در قالب آتش‌زدن قرآن در کشورهایی همانند سوئد تجلی یافته است؛ حکایت از آن دارد که این اقدامات درصدد تبدیل تفاوت دیدگاه‌ها به نفرت و خشونت هستند.

بر اساس طرح اقدام رباط یکی از معیارهایی که در راستای سنجش مفهوم تحریک باید به آن توجه داشت میزان بیان و احتمال قریب‌الوقوع بودن خشونت، تبعیض یا خصومت به‌عنوان پیامد مستقیم است. در جریان آتش‌زدن قرآن پالودان معمولاً سعی می‌کند واکنش‌هایی را برانگیزد که دخالت پلیس را در پی داشته باشد. او همیشه از اجراهایش فیلم‌برداری می‌کند تا بعداً بتواند از ویدئوها برای مستند کردن اینکه مهاجران مسلمان غیرمتمدن و وحشی هستند استفاده کند. (Sisseck, 2019) اقداماتی همانند آتش‌زدن قرآن که توسط پالودان انجام می‌شود؛ آیین‌هایی رسانه‌ای هستند که دو طرف را به هم پیوند می‌دهند. (Grimes, 2011, 19) از آنجاکه این آیین‌ها می‌توانند «انسجام بدون توافق» را تقویت کنند. سوزاندن قرآن می‌تواند گروه متنوعی از مردم را که دشمنی با اسلام دارند، اما در تمام جبهه‌های دیگر دچار اختلاف شده‌اند، متحد کند (Gillin, 2023). همچنان که اقدام به آتش‌زدن قرآن توسط پالودان مورد توجه رسانه‌های هلندی قرار گرفت و در ۴ سپتامبر، پگیدای ۱ هلند قصد خود را برای برگزاری اولین تجمع هتک حرمت قرآن

در آپلدورن ۱ اعلام کرد (Omroep Gla 2020). دو ماه بعد، رهبر این گروه در هلند، قرآنی را در یک گردهمایی کوچک نوامبر پاره کرد (Kafka, 2023), (EJ Bron, 2020) مانند پالودان، او از تاکتیک‌های اعتراضی تحریک‌آمیز و برگذاری تظاهرات در مراکز پذیرش مهاجران استفاده می‌کند (Van, 2020). Es). در مورد احتمال قریب‌الوقوع بودن خشونت نیز باید در نظر داشت که در ۴ آوریل ۲۰۲۳، دادگاه سوئد علیه تصمیم قبلی پلیس مبنی بر رد مجوز تظاهراتی رای داد که در آن قرار بود قرآن‌سوزی اتفاق بیفتد. حکم دادگاه موجی از سوزاندن قرآن در انظار عمومی را در ماه‌های ژوئن و ژوئیه به دنبال داشت. با تشدید واکنش‌ها، «بحران قرآن‌سوزی» در بهار و تابستان ۲۰۲۳ در سوئد به‌وجود آمد. نخست‌وزیر سوئد این رویداد را جدی‌ترین وضعیت امنیتی از زمان جنگ جهانی دوم خواند (Edwards, 2023).

۳- آتش‌زدن قرآن و مسئولیت بین‌المللی دولت سوئد

عمل آتش‌زدن قرآن در زمره اقداماتی قرار دارد که طبق قواعد مختلف به‌عنوان تحریک تعریف شده است. قواعد حقوق بین‌الملل در مورد این نوع اقدامات روشن است. ماده ۲۰ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی برآن است که دولت‌های عضو باید بدون استثنا هر گونه حمایت از نفرت ملی، نژادی یا مذهبی را که تحریک به تبعیض، خصومت یا خشونت باشد ممنوع کنند (میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی، ۱۳۵۴: ماده ۲۰). در تحقق این امر یک آستانه شش مرحله‌ای در مورد زمینه، گوینده، قصد، محتوا، و میزان و احتمال آسیب وجود دارد تا اقدامات و گفتارهای تحریک‌آمیز از سایر اقدامات منفک گردند (ohchr, 2023). شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد برآن است که حوادث مکرر هتک حرمت و حمله به کتب مقدس از جمله سوزاندن عمدی و علنی قرآن کریم به قصد ایجاد تبعیض، خصومت یا خشونت؛ مظهر نفرت دینی و منطبق با تعهدات بین‌المللی دولت‌ها ممنوع است (A/HRC/RES/53/1)، قطعنامه‌های دیگر شورای حقوق بشر در مورد آزادی مذهب یا عقیده، هر گونه حمایت یا تظاهر نفرت مذهبی، از جمله اقدامات علنی و از پیش برنامه‌ریزی شده در مورد هتک حرمت به قرآن کریم یا سایر کتب مقدس را به شدت محکوم و بر لزوم پاسخگویی مسئولین به نحوی که مطابق با تعهدات آنها ناشی از قواعد بین‌المللی باشد تأکید می‌کنند (A/HRC/RES/52/38, A/HRC/55/L.26). شورای حقوق بشر از دولت‌های عضو می‌خواهد که قوانین و سیاست‌هایی را اتخاذ کنند که به نفرت مذهبی که منجر به ایجاد تبعیض، خصومت یا خشونت می‌شود رسیدگی کنند. دولت‌ها باید اقدامات فوری برای اطمینان از پاسخگویی عاملان این اقدام‌ها

سال سوم، شماره ۲، پیاپی ۸، پاییز و زمستان ۱۴۰۳، آتش‌زدن قرآن و مسئولیت بین‌المللی سوئد: مطالعه موردی اقدام راسموس بالودان

انجام دهند. (A/HRC/56/L.20/Rev.1) در راستای مقابله با آتش‌سوزی قرآن کریم؛ دولت‌ها باید منطبق با تعهدات بین‌المللی خود اقدامات مؤثری را اتخاذ کنند (A/HRC/RES/16/18) و به سخنان و اقدامات نفرت انگیز به شیوه‌ای مطابق با قوانین بین‌المللی قابل اجرا رسیدگی کنند (S/RES/2686) دولت‌ها مسئولیت دارند تا حمایت از نفرت مذهبی را که موجب تحریک به تبعیض، خصومت یا خشونت شود، خواه متضمن استفاده از رسانه‌های چاپی، سمعی و بصری یا الکترونیکی باشد عمیقاً محکوم نمایند (A/HRC/RES/52/38) الزام دولت سوئد برای مقابله با آتش‌زدن قرآن در این کشور مطابق قواعد داخلی، بین‌المللی و اروپایی از یک سو و امتناع این دولت از انجام اقدامات مقتضی از سوی دیگر مستوجب مسئولیت بین‌المللی دولت سوئد است. هر فعل متخلفانه دولت موجب مسئولیت بین‌المللی آن دولت است (کرافورد، ۱۳۹۵:۷۷). عمل متخلفانه دولت مؤلفه اصلی مسئولیت بین‌المللی دولت است (کولب، ۱۴۰۰:۵۳). بر اساس ماده ۲ طرح مسئولیت بین‌المللی دولت؛ فعل متخلفانه هنگامی محقق می‌شود که رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل منتسب به آن دولت باشد و نقض تعهد بین‌المللی تلقی شود (UN, 2001). فعل و ترک فعل دلالت بر تعهداتی دارد که بر اساس حقوق بین‌المللی برای دولت در زمان وقوع نقض الزام‌آور است. تعهدات دولت‌ها از منابع متعددی ناشی می‌شود که از مهم‌ترین آن‌ها معاهدات است. همچنان که دیوان بین‌المللی دادگستری در پرونده کارکنان دیپلماتیک و کنسولی ایالات متحده آمریکا بر آن بود که به‌منظور احراز مسئولیت جمهوری اسلامی ایران باید سازگاری یا ناسازگاری اقدام آنها با تعهدات به‌موجب معاهدات لازم‌الاجرا یا سایر قواعد حقوق بین‌الملل که ممکن است قابل اجرا باشد، بررسی شود (I.C.J.: 1980: 3, 29). دولت‌ها به‌عنوان کنش‌گران حقوق بین‌الملل خود را متعهد به معاهدات مختلف می‌نمایند معاهدات بین‌المللی را امضا می‌کنند، موافقت می‌نمایند که به شرایط آن پایبند باشند.

میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی یکی از مهم‌ترین معاهداتی است که مسئولیت بین‌المللی دولت سوئد در قبال آتش‌سوزی قرآن براساس آن قرار دارد. براساس بند دوم ماده ۲۰ این میثاق هر گونه دعوت (ترغیب) به کینه (تنفر) ملی یا نژادی یا مذهبی که محرک تبعیض یا مخاصمه یا اعمال زور باشد به موجب قانون ممنوع است (میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی، ۱۳۵۴: ماده ۲۰ بند ۲). براساس نظریه عمومی ۳۴ کمیته حقوق بشر، آنچه اعمال مورد اشاره در ماده ۲۰ را از سایر اعمالی که ممکن است مشمول محدودیت نیز باشند متمایز می‌کند، این است که برای اعمال مورد اشاره در ماده ۲۰، میثاق پاسخ خاص مورد نیاز دولت را نشان می‌دهد و آن پاسخ ممنوعیت آنها توسط قانون است (CCPR/C/GC/34, 2011). بر مبنای میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی دولت سوئد متعهد است تا اقدامات مؤثری

را مطابق با تعهدات خود برای مبارزه با قرآن‌سوزی اتخاذ کند. عدم انجام چنین اقداماتی دربردارنده مسئولیت بین‌المللی دولت سوئد است؛ چراکه سوزاندن یک متن مقدس دینی فضایی از عدم مدارا و خصومت را نسبت به کسانی که مسلمان هستند را خلق می‌کند.

افزون بر کنوانسیون حقوق مدنی و سیاسی، کنوانسیون رفع تبعیض نژادی معاهده دیگری است که به مسئله سخنان نفرت‌پراکن پرداخته است. بر اساس ماده ۴ کنوانسیون رفع تبعیض نژادی دولت‌های متعهد به این معاهده هر نوع تبلیغات و تشکیلاتی را که از افکار و نظریه‌های مبتنی بر تفوق یک نژاد و یا گروهی از اشخاصی که رنگ و یا منشأ قومی معین دارند الهام بگیرد و یا هر نوع تنفر و تبعیض نژادی را توصیه یا تشویق کند تقبیح می‌نمایند و متعهد می‌شوند که به‌منظور ریشه‌کن ساختن این چنین تحریکات یا تبعیضات و به‌طور کلی برای محو هر قسم تبعیض نژادی سریعاً تدابیر لازم را اتخاذ نمایند (کنوانسیون بین‌المللی رفع هرگونه تبعیض نژادی، ۱۳۴۷). این کنوانسیون در مورد سخنان مشوق تنفر، در مقایسه با میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی یک گام فراتر رفته و مکانیسمی را ارائه می‌کند که هدف آن جلوگیری از نفرت‌پراکنی با استفاده از قانون به‌عنوان یک عامل بازدارنده است. بر اساس بند ۴ کنوانسیون رفع کلیه اشکال تبعیض نژادی دولت‌ها موظف هستند (ب) سازمان‌ها و فعالیت‌های تبلیغاتی متشکل و هر قسم فعالیت تبلیغاتی دیگر را که محرک تبلیغات نژادی بوده و یا آن را تشویق نماید و عضویت در این چنین سازمان‌ها را قانوناً از جرائم قابل مجازات اعلام نماید. (ج) نباید به مقامات دولتی یا مؤسسات عمومی ملی یا محلی اجازه دهند که تبعیض نژادی را ترویج یا تحریک کنند. در سال ۲۰۱۳، کمیته رفع تبعیض نژادی توصیه عمومی شماره ۳۵ را در مورد مبارزه با سخنان نفرت‌انگیز را صادر و تأکید کرد که بر اساس این کنوانسیون دولت‌های طرف معاهده متعهد شده‌اند تا اقدامات فوری و مثبت بر اساس کارکرد پیشگیرانه و بازدارندگی جرم‌انگاری مؤثر انواع سخنان نفرت‌پراکننده نژادپرستانه اتخاذ کنند. (CERD/C/83/R1)

دولت سوئد عضو کنوانسیون اروپایی حقوق بشر است. دولت‌های عضو این کنوانسیون وظیفه دارند تا صلح مذهبی، یعنی هم‌زیستی مسالمت‌آمیز گروه‌های مذهبی و غیرمذهبی را رعایت نمایند. همچنان که ذکر آن رفت ممانعت از انجام اقدامات نفرت‌انگیز توسط دادگاه اروپایی حقوق بشر در موارد متعدد مورد تأکید قرار گرفته است. همچنان که در پرونده اتو پرمینگر، دادگاه اروپایی حقوق بشر حکم به محافظت از احساسات مذهبی

سال سوم، شماره
۲، پیاپی ۸، پاییز
و زمستان ۱۴۰۳.
آتش زدن قرآن
و مسئولیت
بین‌المللی سوئد:
مطالعه موردی اقدام
راسموس بالودان

مؤمنان داده است و اقدامات علیه آن‌ها را محدود می‌کند (ASE OF OT- TO-PREMIER-INSTITUR v. AUSTRIA, 1994) دادگاه اروپایی حقوق بشر بر آن است که مسئولیت مربوط به محتوای غیرقانونی، سخنان مشوق نفرت و سایر موارد مضر بر عهده دولت است (ECHR, 2020c).

الزام دولت سوئد به جرم‌انگاری مؤثر سخنان مشوق نفرت بر اساس اسناد یاد شده بالا در حالی است که دیوان بین‌المللی دادگستری در نظریه مشورتی خود اعلام کرده است که امتناع از انجام تعهداتی ایجاد شده بر اساس معاهدات مستلزم مسئولیت بین‌المللی است (ICJ, 1949a: 174, 174, 184). این موضع دیوان بین‌المللی دادگستری در پرونده‌های دیگر از جمله قضیه کانال کورفو^۱ (ICJ, 1949b: 23) و فعالیت‌های نظامی و شبه‌نظامی ایالات متحده آمریکا علیه نیکاراگوئه (I.C.J., 1986: 142, para. 283, 149, para. 292) تایید شده است. بر اساس ماده ۱۲ طرح مسئولیت بین‌المللی دولت، هنگامی نقض تعهد بین‌المللی دولت محقق می‌شود که فعل دولت منطبق با آنچه تعهد کرده است نباشد (UN, 2001). در نظام معاهدات حقوق بشری سه عنصر اساسی هسته تعهدات حقوق بشری کشورها را تشکیل می‌دهند که عبارتند از تعهد به احترام، حمایت و انجام. بر اساس این تعهدات دولت‌ها باید از مداخله در بهره‌مندی از حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خودداری کنند. فراتر از آن از نقض چنین حقوقی توسط اشخاص ثالث جلوگیری و در نهایت اقدامات مقتضی قانونی، اداری، بودجه‌ای، قضایی و سایر موارد را برای تحقق کامل چنین حقوقی اتخاذ کنند. بر اساس این تعهدات همه کشورها باید تلاش موثری برای وضع یا لغو قوانین لازم در راستای منع هر گونه تبعیض و اتخاذ تمام اقدامات مناسب برای مبارزه با عدم مدارا بر اساس مذهب یا اعتقاد در این موضوع به کار گیرند (ohchr, 1891). از این تعهد به‌عنوان مسئولیتی سه گانه دولت‌ها برای احترام، حمایت و اجرای حقوق بشر بیان شده است (Kamminga, 2009: 11). این تعهدات از دولت سوئد می‌خواهد که فراتر از نقش منفعلانه گام‌های فعالی برای اطمینان از رعایت این تعهدات بردارند. چنین اقدامات فعالی شامل الزام به انجام برخی اقدامات همانند تصویب قانون کیفری یا مدنی در راستای ممنوعیت قرآن‌سوزی، التزام به خودداری از انجام برخی اقدامات دیگر همانند صدور مجور قرآن‌سوزی است. عدم انجام این تعهدات ناقض قواعد حقوق بین‌الملل و مستوجب مسئولیت بین‌المللی بوده و دولت سوئد مسئولیت دارد تا از انجام اقداماتی همانند آتش‌زدن قرآن ممنوعیت به عمل آورد. این دولت همچنین ملزم به تصویب قوانین ضد

1- Corfu Channel

2- Nicaragua case, Military and paramilitary activities in and against Nicaragua (Nicaragua v. United States of America)

سخنان مشوق عداوت و تنفر که شامل سخنان تنفرآمیز مبتنی بر اعتقاد مذهبی است (ohchr, 2020)؛ چراکه با توجه به قرار گرفتن انتشار و تحریک به‌عنوان جرایم قابل مجازات توسط قانون، انجام تعهدات ذیل کنوانسیون حقوق مدنی و سیاسی مستلزم ممنوعیت توهین، تمسخر یا تهمت به افراد یا گروه‌ها است (A/ 74/ 486) در قالب اقداماتی همانند آتش‌زدن قرآن است.

بر اساس ماده ۴ طرح مسئولیت بین‌المللی دولت رفتار هر ارگان دولتی به‌موجب حقوق بین‌الملل فعل آن دولت محسوب می‌شود. فارغ از آنکه ارگان یاد شده کارکرد قضائی، اجرایی و یا تقنینی داشته باشد (UN, 2001). این بدان معناست که یک دولت مسئول اعمال یا عدم اقدامات هر یک از ارگان‌های خود و یا مقاماتی است که به نمایندگی از دولت در مقام رسمی عمل می‌کنند. در پرتو این امر باید گفت که مقامات و ارگان‌های دولتی می‌توانند از طریق نقض معاهدات حقوق بشر مستوجب مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها گردند چرا که مسئولیت بین‌المللی دولت براساس کلیت دولت مطرح بوده و فعل و یا ترک فعل منتسب به کلیت دولت به‌عنوان موجودیت یکپارچه مطرح می‌شود. همچنان که پرونده لاگراندا^۱ مسئولیت بین‌المللی ایالات متحده احصاء گردید درحالی که اقدام در صلاحیت فرماندار آریزونا^۲ بود (CRAWFORD, 2002. 780)

یکی از نهادهایی که فعل و یا ترک فعل آن می‌تواند ایجادکننده مسئولیت بین‌المللی برای دولت گردد نیروی پلیس است که دارای اقتدارات عمومی بوده و رفتار آن قابل انتساب به دولت می‌باشد. پلیس سوئد مجوز سوزاندن قرآن در استکهلم را صادر کرده است (politico, 20223). راسموس پالودان، در موارد متعددی اقدام به سوزاندن قرآن تحت حفاظت پلیس سوئد کرده است و پلیس سوئد به حفاظت از اقدام وی پرداخته است؛ چراکه به‌ادعای پلیس سوئد تظاهرات منتج به آتش‌زدن قرآن از حمایت قانونی برخوردار بوده است (Ajansı Anadolu, 2023) در یکی دیگر از موارد آتش زدن قرآن؛ پلیس سوئد اقدام به بازداشت زنی کرده است که در تلاش بود تا مانع از آتش‌زدن قرآن شود. در این رخداد؛ فرد شخصی که به آتش‌زدن قرآن اقدام کرده بود با خودروی زرهی پلیس صحنه را ترک کرد. در این رویداد تقریباً ۲۰ خودروی پلیس تامین امنیت اشخاصی را برعهده داشتند که به آتش‌زدن قرآن اقدام کرده بودند (Bayar, 2023). این امر براساس طرح مسئولیت بین‌المللی دولت نقض تعهد بین‌المللی دولت سوئد تلقی گردیده و براساس ماده ۴ این طرح اقدام پلیس سوئد در حمایت از آتش‌زدن قرآن ایجادکننده مسئولیت بین‌المللی دولت سوئد است.

1- LaGrand

2- Arizona

در واکاوی انتصاب مسئولیت بین‌المللی به دولت سوئد در زمینه آتش‌زدن قرآن یکی از مهم‌ترین نکاتی که باید در نظر داشت این است که این اقدام توسط اشخاص خصوصی صورت گرفته است و نسبت دادن نقض حقوق بشر صورت گرفته توسط افراد به دولت امری چالش برانگیز است. در این زمینه ماده ۸ طرح مسئولیت بین‌المللی دولت برآن است که رفتار شخص یا گروهی از اشخاص به موجب حقوق بین‌الملل فعل دولت تلقی می‌شود در صورتی که شخص یا اشخاص مذکور در انجام رفتار مزبور به دستور تحت هدایت و یا کنترل دولت عمل کنند (UN, 2001). براساس این ماده نقض حقوق بشر توسط بازیگران غیردولتی می‌تواند در شرایط خاصی به دولت نسبت داده شود. همچنان که در پرونده مربوط به کارکنان دیپلماتیک و کنسولی ایالات متحده در تهران؛ دیوان بین‌المللی دادگستری حکم داد که اقدامات بازیگران غیردولتی که کارکنان سفارت آمریکا را گروگان گرفته‌اند، منتسب به دولت جمهوری اسلامی ایران است، زیرا این کشور می‌توانست اقداماتی را برای بازدارندگی و توقف تخلف انجام دهد (ICJ, 1981). در زمینه آتش‌زدن قرآن در کشور سوئد نیز نهادهای مختلف این دولت توانایی توقف این امر را دارند و انجام ندادن این امر برای دولت سوئد ایجاد کننده مسئولیت بین‌المللی است. در واقع این امر رفتار دولت سوئد علاوه بر عدم ممانعت از هتک ساحت مقدس قرآن، بواسطه گم‌کردن نیروهای امنیتی جهت برگزاری این مراسم عملاً توهین به مقدسات را به منصفه ظهور رسانید. آنچه به نظر می‌رسد حمایت مستقیم دولت سوئد از توهین به قرآن و هتک ساحت آن است. لذا فعل متخلفانه مذکور، قابلیت انتساب به دولت سوئد را دارد.

ماده ۳۰ طرح مسئولیت بین‌المللی دولت دلالت دارد بر مسئولیت دولت متوقف کردن فعل متخلفانه در صورت تداوم آن و اطمینان و تضمینات مناسب برای عدم تکرار آن. ماده ۳۱ این طرح بر خسارت مادی و معنوی ناشی تاکید می‌کند (UN, 2001). از آنجا که هدف قواعد حقوق بشر حمایت از افراد در برابر نهاد حاکمیت است؛ حمایت از قربانیان و جبران خسارات وارده براساس این مفاد دلالت دارد بر اقداماتی همانند پذیرش نقض، اظهار تاسف و عذرخواهی و تضمین عدم تکرار بر مبنای این امر دولت سوئد موظف است طبق قواعد بین‌الملل اطمینان حاصل کند که قوانین داخلی با تعهدات حقوقی بین‌المللی در زمینه مجازات آتش‌زدن به قرآن مطابقت دارد. همچنین این دولت وظیفه دارد تا تدابیر مناسب قانونی برای جلوگیری از تخلفات را در پیش بگیرد و (ب) موارد نقض را به طور مؤثر، سریع، کامل و بی‌طرفانه بررسی کرده و در صورت اقتضا، اقداماتی را علیه کسانی که ادعا می‌شود مطابق با قوانین داخلی و بین‌المللی مسئول هستند، انجام دهند (A/ RES/ 60/ 147) در مورد آتش‌زدن قرآن قواعد حقوق بشر بر آن است که دولت سوئد باید پیگرد قانونی افراد را به شیوه‌ای شفاف، موثر و در دسترس و مؤثر انجام دهد. (Mc-

13: 2009, Corquodale) همچنان که در رسیدگی اولیه راسموس پالودان به اتهام تحریک علیه یک گروه قومی به دلیل سوزاندن قرآن و اظهارات توهین‌آمیز علیه مسلمانان به چهار ماه زندان و غرامت ۸۰۸۰۰ کرون (۵۸۲۲ پوند) محکوم شده است. (Guardian, 2024) فراتر از سازوکارهای تقنینی و قضایی شفاف در زمینه جرم‌انگاری آتش‌زدن قرآن در پیش گیرد.

نتیجه‌گیری

آتش‌زدن قرآن در کشور سوئد در میان اندیشمندان و سیاستمداران مختلف همواره از دریچه نسبت میان آزادی بیان و حقوق اقلیت‌های مذهبی مطرح شده است. این امر در حالی است که این کشور مسئولیت دارد که براساس قواعد حقوق بین‌الملل مندرج در کنوانسیون‌های بین‌المللی و اروپایی تا با سخنان مشوق نفرت مقابله نماید. برای بنیان لازم است تا آتش‌زدن قرآن در کشور سوئد نه از منظر دوگانگی آزادی بیان و حقوق اقلیت‌های مذهبی بلکه براساس مسئولیت بین‌المللی دولت سوئد در زمینه آتش‌زدن قرآن مورد مذاقه قرار گیرد. براساس کنوانسیون‌های بین‌المللی همانند میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی و کنوانسیون اروپایی حقوق بشر دولت سوئد وظیفه دارد تا اقدامات متناسب را در جهت مقابله با سخنان مشوق نفرت اتخاذ نماید و عدم اتخاذ این اقدامات مستوجب مسئولیت بین‌المللی این کشور است. کنوانسیون‌های بین‌المللی و اروپایی دولت سوئد را موظف کرده‌اند تا در جهت مقابله با آتش‌زدن قرآن از یک سو اقدامات مثبت همانند جرم‌انگاری این اقدامات در حقوق کیفری انجام دهد و از یک سو مانع بر آتش‌زدن قرآن گردد.

منابع

فارسی

کرافورد. جیمز. (۱۳۹۵). حقوق مسئولیت بین‌المللی. ترجمه علیرضا ابراهیم گل، سیامک کریمی، حسن خسروشاهی و پریسا روشنفکر. تهران: سنگلج

کلوب، رابرت. (۱۴۰۰). بایسته‌های حقوق مسئولیت بین‌المللی. ترجمه حسین سادات میدانی، مهدی عباسی و احمد میرکریمی. تهران. دفتر مطالعات سیاسی و بین‌الملل.

کنوانسیون رفع همه اشکال نژادی. (۱۳۴۷). قابل بازیابی در:

<https://rc.majlis.ir/fa/law/show/96244>

میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی. (۱۳۵۴). قابل بازیابی در:

<https://rc.majlis.ir/fa/law/show/97259>

انگلیسی

A/HRC/22/17/Add.4

A/HRC/55/L.26

A/HRC/56/L.20/Rev.1

A/HRC/RES/16/18

A/HRC/RES/52/38

A/HRC/RES/53/1

Anadolu Ajansı (2023). Journalist reveals how Swedish police enabled far-right Paludan to burn Quran: <https://www.aa.com.tr/en/europe/journalist-reveals-how-swedish-police-enabled-far-right-paludan-to-burn-quran/2795750>

Andersen, S (2019). Paludan i hidtil ukendt video: Ingen muslimer på Jorden er det »endelige mål. Berlingske: <https://www.berlingske.dk/politik/paludan-i-hidtil-ukendt-video-ingen-muslimer-paa-jorden-er-det-endelige>.

Bangstad, S & Linge, M (2023). Qur'an Burning in Norway: Stop the Islamisation of Norway (SIAN) and Far-Right Capture of Free Speech in a Scandinavian Context. Ethnic and Racial Studies, (5), 941–962.

Bayar, G (2023). Swedish police try to silence man protesting Quran desecration: <https://www.aa.com.tr/en/world/swedish-police-try-to-silence-man-protesting-quran-desecration/2975829>

BAYER, J (2020). Hate speech and hate crime in the EU and the evaluation of online content regulation approaches, European Parliament's: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/655135/IPOL_STU\(2020\)655135_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/655135/IPOL_STU(2020)655135_EN.pdf).

Berlingske ,T (2023). Bekymrede jødiske samfund i Norden fordømmer

سال سوم، شماره
۲، پیاپی ۸، پاییز
و زمستان ۱۴۰۳.
آتش زدن قرآن
و مسئولیت
بین‌المللی سوئد:
مطالعه موردی اقدام
راسموس بالودان

koranafbrændinger. 2 February 2023. < <https://www.berlingske.dk/danmark/bekymrede-joediske-samfund-i-norden-fordoemmer-koranafbraendinger>>, accessed 18 September 2024

Bloom, P. (2014). Against Empathy. – Boston Review: <https://www.bostonreview.net/forum/paul-bloom-against-empathy/>

Brå. (2001). Hets mot folkgrupp (Rapport 2001:7). Stockholm: Swedish National Council for Crime Prevention (Brå)

CCPR/C/GC/34

CERD/C/83/R.1

Crawford, J (2002). The ILC's Articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts: A Retrospect. American Journal of International Law, 96, 874-890.

Durkheim, Émile. (1965) The Elementary Forms of the Religious Life. New York: The Free

ECHR. (2004). Application no. 23131/03: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:\[%22001-67632%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:[%22001-67632%22]);

ECHR. (2007) . Application no. 35222/04: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:\[%22001-79619%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:[%22001-79619%22]);

ECHR. (2009) Féret v. Belgium. appl. no. 15615/07.

ECHR. (2010). Le Pen v. France. appl. no. 55173/00

ECHR. (2012). Vejdeland and Others v. Sweden. appl. no. 1813/07

ECHR. (2013). Kasymakhunov and Saybatalov v. Russia. appl. no. 26261/05 et all.

ECHR. (2016). CASE OF DİLİPAK v. TURKEY, Application no. 29680/05

ECHR. (2017). Hate speech by the leader of a radical Salafist organization was not protected by freedom of expression: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:\[%22001-175941%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:[%22001-175941%22]);

ECHR. (2019). Huseynov v. Azerbaijan, Application no. 13274/08.

ECHR. (2020a). Baldassi and Others v. France, Application no 1527/16 et all.

ECHR. (2020b) Beizaras and Levickas v. Lithuania, appl. no. 41288/15.

ECHR. (2020c). CASE OF BEIZARAS AND LEVICKAS v. LITHUANIA, Application no. 41288/15

ECHR. (2023). Factsheet – Hate speech: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/fs_hate_speech_eng.

ECHR. (2024). https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_ENG

ECHR. (2015). European Convention on Human Rights does not protect negationist and anti-Semitic performances.

ECHR.(2017). Dmitriyevskiy v. Russia, Application no.42168/06.

Edwards, Ch. (2023). Sweden and Denmark consider ban on Qur'an burning protests as security fears rise. CNN: <https://edition.cnn.com/2023/08/02/europe/Qur'an-burning-protest-denmark-sweden-intl/index.html>

EJ Bron (2020). De Islamitische Staat der Nederlanden in wording [online].

سال سوم، شماره
۲، پیاپی ۸، پاییز
و زمستان ۱۴۰۳.
آتش زدن قرآن
و مسئولیت
بین المللی سوئد:
مطالعه موردی اقدام
راسموس بالودان

Available from: <https://ejbron.wordpress.com/2020/11/05/de-islamitische-staat-der-niederlanden-in-wording>

European Court of Human Rights (1994). CASE OF OT-TO-PREMIER-INSTITUT v. AUSTRIA: <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22%3A%222001-57897%22%7D>

European Court of Human Rights.(2003). THE CASE OF GA-RAUDY v. FRANCE: <https://hudoc.echr.coe.int/eng-press#%7B%22itemid%22%3A%222003-788339-805233%22%7D>

Evans, M. (2003). The Sacred: Differentiating, Clarifying and Extending Concepts. *Review of Religious Research*, 45(1), 32–47.

Gillin, J. (2023). The Practice of Pluralism: How Ritual Strengthens Democratic Politics. *International Journal of Public Theology*, 17 (3), 346–68.

Government Bill 2001/02:59. (2001). *Hets mot folkgrupp m.m.* Stockholm: Ministry of Justice, Sweden.

government.se. (2024). The Swedish Criminal Code: <https://www.government.se/contentassets/7a2dcae0787e465e9a2431554b5eab03/the-swedish-criminal-code.pdf>.

Grimes, R. (2011). *Ritual, Media, and Conflict: An Introduction*. – Ronald L. Grimes, Ute Hüsken, Udo Simon & Eric Venbruxet (eds), *Ritual, Media, and Conflict*, 3–33. Oxford: Oxford University Press.

Guardian. (2024). Swedish court jails far-right leader who burned Qur'an: <https://www.theguardian.com/world/2024/nov/05/swedish-court-jails-far-right-leader-who-burned-quran>

Högfeldt, K, Sander, A & Larsson, G. (2008). Muhammed-karikatyler och rondellhundar: reaktioner, bakgrund och sammanhang. *Social resursförvaltning*, Göteborgs stad: https://gupea.ub.gu.se/bitstream/handle/2077/32839/gupea_2077_32839_1.pdf?sequence=1&isAllowed=y

ICJ. (1949a). *Reparation for Injuries Suffered in the Service of the United Nations*, Advisory Opinion, I.C.J. Reports 1949:

ICJ. (1949b). *Corfu Channel (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland v. Albania)*

ICJ. (1980). *United States Diplomatic and Consular Staff in Tehran*.

ICJ.(1984). *Military and Paramilitary Activities in and against Nicaragua (Nicaragua v United States of America) (Merits)*

Kafka, P (2023). The collapse of Pegida Netherlands [online]. Available from: [https://kafka.nl/de-ineenstorting-van-pegida-nederland/?lang=en\(open in a new window\)](https://kafka.nl/de-ineenstorting-van-pegida-nederland/?lang=en(open%20in%20a%20new%20window))

Lakoff, G. (2002). *Moral Politics: How Liberals and Conservatives Think*. Chicago, IL: University of Chicago Press.

Langer, A. (2024). Quran burning in Sweden prompts debate on the fine line between freedom of expression and incitement of hatred: <https://theconversation.com/quran-burning-in-sweden-prompts-debate-on-the-fine-line-be->

سال سوم، شماره
۲، پیاپی ۸، پاییز
و زمستان ۱۴۰۳.
آتش زدن قرآن
و مسئولیت
بین المللی سوئد:
مطالعه موردی اقدام
راسموس بالودان

[tween-freedom-of-expression-and-incitement-of-hatred-211849](#)

- Larsson, G & Simon Stjernholm, S. (2016). Islamophobia in Sweden: Muslim Advocacy and Hate-Crime Statistics. – Douglas Pratt & Rachel Woodlock (eds), Fear of Muslims? International Perspectives on Islamophobia, 153–66. Heidelberg & New York: Springer.
- Larsson, G., & Mattsson, C. (2024). Rasmus Paludan, Burning of the Qur'an and Swedish Media: A Critical Discourse Analysis. *Temenos: Nordic Journal for the Study of Religion*, 60(1), 131–156.
- Larsson, G. & Willander, E (2022). Belonging, Identification and Trust Among Self-Identified Muslims in Sweden: What We Know and What We don't Know. In: Stockemer, D. (eds) Muslims in the Western World. Immigrants and Minorities, Politics and Policy. Springer, Cham
- Lööw, H. (2004). Nazismen i Sverige 1924–1979 [Nazism in Sweden 1924–1979]. Stockholm: Ordfront.
- Lundstedt, M (2024). Pathways to Violence Against Migrants: Space, Time and Far Right Violence in Sweden 2012–2017. London: Routledge
- Mattsson, Ch (2020). Lost in translation: A Case Study of Public Debates on Freedom of Expression and a Neo-Nazi Rally. *Social Identities*, 26 (1), 92–108
- McCorquodale, R. (2009) Impact on State Responsibility', in Menno T. Kamminga, and Martin Scheinin (eds), *The Impact of Human Rights Law on General International Law*. Oxford.
- MCHANGAMA, J. (2023) Denmark and Sweden's Commitment to Free Speech Is Wilting in the Face of Quran Burnings: <https://time.com/6302649/denmark-swedens-quran-burnings-commitment-to-free-speech/>
- Nielsen, N (2017) John brændte koranen i haven: Nu slipper han måske uden straf [John burned the Qur'an in his backyard: Now he may escape punishment]. <https://www.dr.dk/nyheder/indland/john-braendte-koranen-i-haven-nu-slipper-han-maaske-uden-straf>.
- Official Journal of the European Union. (2008). Council Framework Decision 2008/913/JHA of 28 November 2008 on combating certain forms and expressions of racism and xenophobia by means of criminal law: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008F0913>
- Official Journal of the European Union. (2012). CONSOLIDATED VERSION OF THE TREATY ON EUROPEAN UNION: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e-6da6.0023.02/DOC_1&format=PDF
- Ohchr. (2020). Sweden's submission to the thematic report on Anti-Muslim hatred / "Islamophobia" and the right to freedom of thought, conscience and religion or belief: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Religion/Islamophobia-AntiMuslim/States/Sweden.pdf>
- ohchr. (2022). One-pager on "incitement to hatred: <https://www.ohchr.org/>

سال سوم، شماره
۲، پیاپی ۸، پاییز
و زمستان ۱۴۰۳،
آتش زدن قرآن
و مسئولیت
بین‌المللی سوئد:
مطالعه موردی اقدام
راسموس بالودان

[sites/default/files/Rabat_threshold_test.pdf](https://www.ohchr.org/en/default/files/Rabat_threshold_test.pdf)

Ohchr. (2023). Türk calls on States to combat “the weaponization of religious differences for political purposes: <https://www.ohchr.org/en/statements-and-speeches/2023/07/turk-calls-states-combat-weaponization-religious-differences>.

ohchr.(1981). Declaration on the Elimination of All Forms of Intolerance and of Discrimination Based on Religion or Belief: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/declaration-elimination-all-forms-intolerance-and-discrimination>

Olseryd, J, Wallin, L & Repo, A. (2021). Islamofobiska hatbrott [Islamophobic hate crimes]. Stockholm: Brå: https://bra.se/download/18.5e0f78b192bd-39b2322a34/1730099438562/2021_3_Islamophobic_hate_crime.pdf.

Omroep G. (2020) Pegida welkom in Apeldoorn, maar mag geen koran vernietigen. Omroep GLD, 23 September. Available from: <https://www.gld.nl/nieuws/2471194/pegida-welkom-in-apeldoorn-maar-mag-geen-koran-vernietigen>

Paulsen, A (2018). Se video fra uddeling af asylsprays: Nu er fire mænd sigtet for rac-isme [Watch the video from the distribution of asylum sprays. Fourmen are now charged with racism]. –Jyske Vestkysten: <https://jv.dk/sydjylland/se-video-fra-uddeling-af-asylsprays-nu-er-fire-maend-sigtet-for-racisme>

Politico. (2023). New Quran-burning in Sweden risks inflaming Turkey tensions: New Quran-burning in Sweden risks inflaming Turkey tensions.

Ritzau, A (2018). Elev fængsles for trusler med dødningehoved mod gymnasium [Student is jailed for skull and crossbones threats against school]. Ikast-brandenyt.dk: <https://www.ditikast-brande.dk/artikel/2edf4139-d83b-451b-bcb5-a67e0e3876e3/>.

Sandén, H. (2020). Hets mot folkgrupp. Incitement against ethnic group. Stockholm: Norstedts Juridik

Schultz, M. (2024). Understanding why burning the Qur’an isn’t illegal in Sweden means looking at the country’s long-held commitment to freedom of expression: <https://theconversation.com/understanding-why-burning-the-quran-isnt-illegal-in-sweden-means-looking-at-the-countrys-long-held-commitment-to-freedom-of-expression-211689>

Shamay-T, Simone G, Judith. Peretz, & Daniella P (2009) Two systems for empathy: A double dissociation between emotional and cognitive empathy in inferior frontal gyrus versus ventromedial prefrontal lesions. Brain, 132(3), 617–27

Sisseck, J. (2019). Kontroversiel partileder vil brænde Koranen af i Jennumparken og Grenaa [Controversial party leader wants to burn the Qur’an in Jennumparken and Greenaa]. – Randers Amtsavis/ Amtsavisen.dk: <https://amtsavisen.dk/randers/kontroversiel-partileder-vil-%20braende-koranen->

سال سوم، شماره
۲، پیاپی ۸، پاییز
و زمستان ۱۴۰۳.
آتش زدن قرآن
و مسئولیت
بین‌المللی سوند:
مطالعه موردی اقدام
راسموس بالودان

[af-i%20jennumparken-og-greanaa](#)

Svensson, J. (2017) Hurting the Qur'an – Suggestions Concerning the Psychological Infrastructure of Desecration. *Temenos - Nordic Journal for the Study of Religion*, 53(2), 243–264.

Switzer, R & Adrien B. (2023). Embodied Nativism in Denmark: Rethinking Violence and the FarRight. –*Ethnic and Racial Studies* 46 (7), 1335–56

Tahir, F. (2023). Qur'an Burning in Sweden – Is This Really Freedom of Speech?: <https://www.reviewofreligions.org/42721/quran-burning-in-sweden-is-this-really-freedom-of-speech/>

Taves, A. (2013) Building Blocks of Sacralities. – R. F. Paloutzian & C.L. Park (eds) *Handbook of the Psychology of Religion and Spirituality*, 138-61. New York, NY : Guilford Press.

Temperman, J. (2016). *Religious Hatred and International Law*, Cambridge. Cambridge University Press

UN. (2001). Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/draft_articles/9_6_2001.pdf

UN. (2019). UNITED NATIONS STRATEGY AND PLAN OF ACTION ON HATE SPEECH: <https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/UN%20Strategy%20and%20Plan%20of%20Action%20on%20Hate%20Speech%2018%20June%20SYNOPSIS.pdf>

UN. (2020). United Nations Strategy and Plan of Action on Hate Speech

un.org. (2023). United Nations Strategy and Plan of Action on Hate Speech: https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/advising-and-mobilizing/Action_plan_on_hate_speech_EN.pdf

United Nations General Assembly A/74/486

United Nations General Assembly A/HRC/RES/52/38

van Es, M.A (2020)Roasting a Pig in Front of a Mosque: How Pork Matters in Pegida's Anti-Islam Protest in Eindhoven. *Religions*, 11 (7), 359.

Walters, M. A. (2022). *Criminalising hate*. Springer international publishing.

سال سوم، شماره
۲، پیاپی ۸، پاییز
و زمستان ۱۴۰۳،
آتش زدن قرآن
و مسئولیت
بین‌المللی سوئد:
مطالعه موردی اقدام
راسموس بالودان